

„Еврейското наследство в България“

бе наименованието на изложбата, с която на 24 януари Българското посолство и Българският културен институт в Прага почетоха 75-ата годишнина от спасяването на българските евреи и Международния ден за възпоменание на Холокоста.

Събитието се състоя в галерия „Скленяк“ в присъствието на българския посланик Лъчезар Петков, Лиат Векселман, първи секретар в Посолството на Държавата Израел, Ева Смутна, зам.-кмет на община Прага 6, представители на българската и еврейската общност в чешката столица, на хора, проявяващи интерес към българската история и родно изкуство. За доброто настроение на всички се погрижиха със своите музикални изпълнения студенти от Висшето училище за социални и педагогически науки „Европска“.

„Смятам, че ако българският народ е извършил нещо много, много велико, това е спасението на българските евреи през Втората световна война“, изтъкна посланик Лъчезар Петков в речта си при откриването, а директорът на Българския културен институт, г-жа Галина Тодорова, акцентира върху многовековното съжителство между българи и евреи – съжителство, изпълнено с уважение и взаимно културно обогатяване. От своя страна, г-жа Смутна изрази възхищението си от това, което българският народ е направил за своите евреи в страшното време на Холокоста и изрази удовлетворението си, че в тази част на Прага хората могат да видят подобна изложба.

Близо 50-те пана на експозицията бяха ситуирани не вътре в галерията,

а на прозорците, така че действително всеки, който желае, и по което време пожелае, да може да ѝ се наслади.

Безспорно, най-интересно за многобройната публика бе изказването на автора на изложбата Антони Георгиев, който сподели, че подготовката ѝ е продължила най-малко 10 години. Интересът му към еврейското културно наследство се заражда в Прага през 1980 г. „Имам снимки на старите еврейски гробища в чешката столица от времето, когато те не бяха туристическа атракция и когато за тях не се пишеха романи. Смяя да кажа, че познавам добре еврейското културно наследство в Прага и тези преживявания са едно от нещата, които ме подтикнаха да правя същото и в България. Моята страна е много интересен случай, който не трябва да се разглежда сам по себе си, защото нашето еврейско наследство е част от наследството на Югоизточна Европа и е свързано с останалите държави в региона, точно, както еврейското наследство в Чехия е свързано с Полша, Словакия, Германия и Австрия.

Между еврейското наследство в нашите две страни има две съществени разлики: наследството в България е почти непознато на света, като се изключи Израел, и втората разлика – преобладаващата част от евреите в Чехия са били ешкенази, а у нас над 90 % – сефаради. Тези факти обуславят раз-

Антони Георгиев е роден в Бургас, завършил е английска филология. През 1989 г. се установява в Копенхаген, през 90-те години живее в Лондон, където работи за BBC, след което е редактор в радио „Свободна Европа“ в Мюнхен и Прага. В периода 1996–2002 г. се завръща в Копенхаген като журналист, писател и фотограф на свободна практика. През 2002 г. става главен редактор на българския Playboy, а година по-късно – на бордното списание на Bulgaria Air. През 2005 г. основава HighFlights, българското летищно списание, а на следващата година застава зад Vagabond. Автор е на романа „Виена“ (2001 г.), а привързаността му към Балканите се изразява в книгите, написани с Димана Трънкова: „На изток от Константинопол“ (2008 г.), „Пътеводител за еврейска България“ (2011 г.), „Пътеводител за османска България“ (2011 г. и 2012 г.) и „Турците в България“ (2012 г.).

личията от културно, историческо и езиково естество и това прави българското еврейско културно наследство уникално, много различно от всички останали“, завърши представянето си г-н Георгиев.

Вълнуващата изложба бе за всички, които искаха да видят някои от светините на еврейската култура и изкуство, съхранени през годините в нашите земи и превърнали се в част от родното, но същевременно и от общото европейско културно наследство. ♦